

Н А К А З

№ _____

Про підсумки виховної роботи
в Ліцеї №209 «Сузір'я»
Дніпровського району м. Києва
за 2024/2025 навчальний рік та
завдання на 2025/2026 навчальний рік

Виховання в умовах війни набуває нового значення: воно стає не лише засобом формування громадянського суспільства, а й інструментом духовного оздоровлення молоді, підґрунтям для розквіту національної самосвідомості, моральної, правової та громадянської культури. Саме виховання сьогодні має стати тим рушієм, який стимулює розвиток суспільства, заснованого на принципах гуманізму, свободи, верховенства права, соціальної справедливості та гідного життя для кожної людини.

У складних реаліях воєнного стану перед освітянами постало надважливе завдання – консолідувати зусилля педагогічної та громадської спільнот на засадах взаєморозуміння, підтримки та співпраці. Мета – забезпечення прав і свобод дітей, формування в них системи універсальних цінностей і моделей поведінки, що є основою сучасної світової культури.

Відповідно до Закону України «Про освіту» та Концепції Нової української школи, виховання є невід'ємною складовою освітнього процесу. Це наскрізний процес, що охоплює всі аспекти шкільного життя й ґрунтується на ціннісних орієнтирах. Єдність навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти забезпечується спільними зусиллями всіх учасників освітнього процесу. Водночас ключова роль в організації виховної діяльності належить класним керівникам, які щоденною працею створюють умови для формування всебічно розвиненої особистості.

Характер сучасного виховання має передбачати глибоке розуміння педагогом природи кожної дитини, її потреб, індивідуальних особливостей, вияв поваги до особистості здобувача освіти, постійне піклування про її гармонійний розвиток. Взаємодія між педагогом і дитиною повинна будуватися на основі співробітництва, партнерства, довіри та підтримки.

Виконуючи визначені завдання, педагогічний колектив Ліцею № 209 «Сузір'я» у своїй діяльності спирається на чинну нормативно-правову базу з питань виховання. Для ефективної реалізації цілей виховного процесу у закладі освіти було розроблено План виховної роботи, який є складовою Річного плану Ліцею, а також індивідуальні плани виховної роботи класних керівників.

В умовах воєнного стану постала потреба переосмислення змісту виховної роботи, впровадження нових підходів до її організації. Це зазначено в **Методичних рекомендаціях щодо організації виховної роботи у 2023/2024 навчальному році** (лист МОН № 1/12702-23 від 24.08.2023 року). Головною метою виховної діяльності цього року стало **забезпечення безпеки, фізичного, психічного, соціального та духовного благополуччя учнів.**

Виходячи з цього, основними напрямками та завданнями виховної роботи в Ліцеї № 209 «Сузір'я» у 2024/2025 навчальному році були:

- Надання учням базових знань з основ безпеки життєдіяльності, формування навичок правильної поведінки в умовах воєнного стану, навчання збереженню життя і здоров'я – власного та інших.
- Підтримка унікальності й талановитості кожної дитини, недопущення будь-яких форм дискримінації.
- Розвиток самостійності, підприємливості, ініціативності, формування критичного мислення та впевненості у власних силах.
- Популяризація здорового способу життя, створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку.
- Формування шкільного середовища, вільного від насильства і булінгу, в якому панують довіра, взаємоповага, безпека і підтримка.
- Виховання людської гідності, доброчесності, чесності, справедливості, милосердя, поваги до прав людини.
- Плекання любові до рідного краю, мови, культури, дбайливе ставлення до природи, збереження національної спадщини.
- Формування активної громадянської позиції, відповідального ставлення до Батьківщини, історії українського народу, державної мови, символіки.

Завдяки злагодженій роботі педагогічного колективу, підтримці з боку батьківської громадськості та учнівського самоврядування, виховна робота в ліцеї упродовж навчального року була спрямована на створення безпечного освітнього середовища, яке формує вільну, відповідальну, духовно багату особистість, готову до життя в умовах викликів сьогодення.

Найголовнішим напрямом виховної роботи в умовах воєнного стану є формування у здобувачів освіти знань з основ безпеки життєдіяльності. Особлива увага приділялася ознайомленню учнів з правилами поведінки, що є життєво важливими для збереження здоров'я та життя, зокрема діям під час сигналу «Увага! Повітряна тривога». Відпрацьовано навички евакуації до укриття, системно висвітлювалися питання протимінної безпеки.

Упродовж 2024/2025 навчального року в ліцеї були проведені:

- Тиждень знань з безпеки життєдіяльності «Обережно: небезпека!»,
- Місячник безпеки дорожнього руху «Увага! Діти на дорозі»,
- Тиждень безпечного інтернету,
- Тиждень пожежної безпеки,
- Тиждень безпеки дорожнього руху та інші заходи.

Для реалізації безпекових завдань у закладі освіти класними керівниками спільно зі спеціалістами ГУ ДСНС Дніпровського району м. Києва проводилася цілеспрямована профілактична робота щодо підвищення рівня обізнаності учнів з питань безпеки життєдіяльності, виховання свідомого ставлення до власного здоров'я та життя, формування навичок безпечної поведінки в умовах воєнного стану, а саме, інтегровані уроки «**Мобільний клас безпеки**», «Обережно, міні!», «Дивись під ноги», «Помічай, оминай, повідомляй!»; вікторини «Мінна безпека: можна / не можна», «Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів». Для учнів початкової школи організовано мультперерви з переглядом мультфільмів «Пес Патрон», «Безпека з Вовком Діккі», історій про хлопчика Сашка та кота Шкодi, а також опрацьовано інформаційні комікси «Поради від захисника України» тощо.

Не менш важливим завданням в умовах воєнного стану є підтримка психоемоційного стану учнів. Цю роботу здійснювали як через щоденну увагу та доброзичливе ставлення з боку педагогів, так і шляхом організації психологічної допомоги. Практичним психологом ліцею Дзигун І.О. налагоджено тісну взаємодію зі здобувачами освіти: проводилися індивідуальні консультації, бесіди, діагностичні дослідження, надавалась психологічна підтримка тим, хто цього потребував. Адже від безпечного й доброзичливого середовища значною мірою залежить формування особистості, її розвиток і набуття важливих життєвих навичок.

Традиційно в ліцеї реалізується щорічна акція «16 днів проти насильства», спрямована на формування у дітей емпатії, навичок відповідальної та безпечної поведінки, попередження насильства та дискримінації, привернення уваги громадськості до проблем насильства в сім'ї та суспільстві. У рамках акції проведено:

- флешмоб «Дружні долоньки єдності» до Міжнародного дня толерантності;
- виставки малюнків «Краса душі людської — доброта», «Ми і наші права» (за статтями Конвенції про права дитини);
- уроки толерантності «Твори добро, бо ти — людина...»;
- виховну годину «Діти проти насильства»;
- інформаційний дайджест «Торгівля людьми або “біле рабство”»;
- перегляд фільму «Про права дитини» до Всесвітнього дня дитини.

Практичний психолог провів годину психолога «Сім'я, школа, друзі і я: больові точки», метою якої було сприяння розвитку товариських стосунків, емпатії, терпимості, доброти та поваги між дітьми.

З метою запобігання булінгу (цькуванню) класними керівниками та практичним психологом постійно проводяться бесіди та консультації, під час яких учнів та батьків інформують про причини та наслідки булінгу, дії у випадку його виявлення, права й обов'язки учасників освітнього процесу, роботу «гарячої лінії». Систематично організовуються зустрічі з шкільним офіцером поліції Радчук Ю.О. та інспектором з ювенальної превенції Лісовською О.В. У закладі затверджено **план заходів з охорони дитинства**. Заяв щодо фактів булінгу у 2023/2024 навчальному році від учнів чи їхніх батьків до адміністрації ліцею не надходило.

Реалізація завдань правового, превентивного, національно-патріотичного та духовного виховання у Ліцеї №209 «Сузір'я» у 2023/2024 навчальному році

Реалізація завдань правового та превентивного виховання здобувачів освіти здійснювалася передусім у процесі освітньої діяльності. Вивчення гуманітарних дисциплін було спрямоване на формування у здобувачів освіти високих ідеалів, морально-правових якостей, непримиренності до аморальних явищ, правопорушень і злочинності. Природничі дисципліни давали змогу порушувати важливі питання в контексті різних галузей права, зокрема щодо охорони природи, праці, здоров'я людини.

Важливу роль у правовому та превентивному вихованні відіграють курси «**Основи правознавства**» та «**Громадянська освіта**», під час вивчення яких учні знайомилися з фундаментальними цінностями сучасного світу — демократією, свободою, повагою до гідності та прав людини, солідарністю. Ці цінності є основою демократичного розвитку суспільства і формують у молоді вміння здійснювати зважений вибір, критично мислити, аналізувати інформацію, розуміти роль і значення права, толерантно ставитися до думок інших, цікавитися суспільним, політичним та економічним життям держави.

На виконання Указу Президента України від 25.05.2020 №195, яким схвалено **Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі**, у ліцеї було розроблено план і реалізовано комплекс заходів щодо профілактики деструктивної поведінки, формування навичок безпечної поведінки, стресостійкості, попередження суїцидальної поведінки:

- година спілкування «**Правда про тютюн**»;
- виховна година «**Вартові здоров'я**»;
- вікторина «**Переваги здорового способу життя**» (5-6 класи);
- інтерактивне заняття «**Наркотичні речовини — чинник загрози для життя та здоров'я**» (9-11 класи);
- інтелектуальна гра «**Крок за кроком до здоров'я**»;
- тренінг «**Оптимальний руховий режим — важлива умова здорового способу життя**»;

- перегляд фільму «Чорно-біле кіно» (правда про наркотики);
- години спілкування «Єдність та відмінність права і моралі. Аморальний вчинок»;
- учнівські роздуми «Академічна доброчесність — запорука міцних знань»;
- тренінг «Кібербулінг у соціальних мережах»;
- заняття «Сімейний мікроклімат і цінності як інструмент виховання гармонійної людини».

Системно проводилися засідання комісії з профілактики правопорушень, на яких розглядалися питання планової роботи та індивідуальні випадки порушення правил внутрішнього розпорядку.

Національно-патріотичне та духовне виховання

Патріотичне та духовне виховання учнів у ліцеї є складовою формування громадянського суспільства та єдиної української нації. Його метою є набуття молоддю соціального досвіду, готовності до виконання конституційних обов'язків, успадкування духовних надбань українського народу, формування високої культури міжособистісних відносин, виховання особистості громадянина України.

Національно-патріотичне виховання наскрізно пронизує весь освітній процес, базується на знанні історії, шануванні державної мови, відповідальності за власне та державне майбутнє, формуванні національних та загальнолюдських цінностей.

Здобувачі освіти активно залучалися до громадського життя ліцею й класів, брали участь у підготовці святкових заходів, конкурсів, проєктів, акцій. Упродовж року реалізовано заходи відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання:

- уроки пам'яті «В житті є пам'ять, що ніколи не вмирає...», «Бабин Яр: без права забуття», «Бій під Крутами», «Дзвони Чорнобиля душу бентежать...»;
- години спілкування «Ми роду козацького нащадки», «Слава вам — Герої Небесної Сотні!», «Гідності хай промінь не згасає!», «Україна — країна нескорених»;
- спортивні розваги «Ми завзяті козачата», «Ігри патріотів»;
- флешмоби та акції: «Привітай героїв!», «Квітка пам'яті», «Запали свічку», «Зав'яжи стрічку Пам'яті на честь Героїв»;
- виставки дитячої творчості «Я славлю свою рідну Україну», «Любов до України», «Соборна і єдина, моя ти Україно!»;
- свято «А над світом українська вишивка цвіте»;
- цикл радіогазет: «Голодомор — гірка сповідь моєї Вітчизни...», «Мужність та відвага крізь віки», «Хай не згасне пам'ять про героїв», «Пам'ятаємо... Чорнобиль не має минулого часу», «Славний подвиг народу у Другій світовій війні».

На виконання Указу Президента України від 16.03.2022 №143 щоденно о 09:00 в ліцеї проводилася загальнонаціональна хвилина мовчання на знак вшанування пам'яті загиблих унаслідок збройної агресії РФ, після якої учні й педагоги виконували Державний Гімн України.

Громадянське виховання, профорієнтаційна діяльність та розвиток учнівського самоврядування у Ліцеї №209 «Сузір'я» у 2023/2024 н.р.

У рамках Місячника громадянського виховання у Ліцеї №209 «Сузір'я» проведено години спілкування у класах на тему «Права і обов'язки членів родини. Родинні традиції і цінності», волонтерські акції:

- «Подаруй свою любов Захиснику!»
- «Подаруй тепло Захиснику»
- «Подякуй ЗСУ»
- «Великодній кошик Захиснику!»
- «Привітай солдата»

Учнівська та батьківська спільноти ліцею взяли активну участь у **благодійному ярмарку Дніпровського району м. Києва на підтримку 128 батальйону ЗСУ**, а також у соціальних акціях:

- «Підтримай Херсонщину»
- «Любов'ю і теплом зігріємо серця»
- «Допоможи тваринам!»
- «Посади сакуру» (на честь 50-річчя закладу освіти).

Профорієнтаційна робота

Вибір професії — один із найважливіших життєвих виборів, який здійснюється в юному віці й має значення як для самої людини, так і для суспільства. Основними напрямками профорієнтаційної роботи в ліцеї є:

- професійна просвіта,
- професійне виховання,
- професійна діагностика,
- професійна консультація.

Провідна роль у профорієнтаційній діяльності належить класним керівникам та практичному психологу. Педагоги системно спостерігають за учнями, вивчають їхні інтереси, здібності, нахили, ведуть співпрацю з батьками для ефективної організації роботи.

Найбільш результативними формами профорієнтаційної роботи стали:

- зустрічі з видатними представниками різних професій;
- зустрічі з батьками, які розповідають про свої професії (зокрема родина науковців Коваленко);
- зустрічі з випускниками;
- класні години, заняття в гуртках.

Для професійного самовизначення старшокласників проведено:

- участь у **Днях відкритих дверей ВНЗ** (Київський університет ринкових відносин, Київський університет культури і мистецтв);
- зустріч з представником **військового комісаріату Дніпровського району м. Києва**.

Практичний психолог Дзигун І.О. провела тренінг **«Як визначити свої професійні можливості, щоб відповідати вимогам обраної професії»**, допомогла учням розробити та проаналізувати формулу **«ХОЧУ — МОЖУ — ТРЕБА»**.

Реалізація виховної системи та діяльність методичної комісії класних керівників

Ефективна реалізація виховної системи ліцею здійснюється завдяки злагодженій співпраці педагогічного колективу, педагога-організатора, класних керівників, лідерів класних колективів та батьків.

У закладі діє **методична комісія класних керівників**, яка об'єднує 34 педагоги. Основною метою діяльності МК є підвищення професійної майстерності, розвиток педагогічної культури, продукування нових ідей, впровадження сучасних технологій, поширення перспективного педагогічного досвіду. Класними керівниками проводилися засідання за планом роботи, індивідуальні бесіди з батьками здобувачів освіти, онлайн-батьківські збори, консультації щодо питань успішності, дисципліни, зовнішнього вигляду учнів.

Учніське самоврядування

Важливу роль у формуванні громадянських якостей відіграє **учнівське самоврядування старшокласників «Гармонія»**, що сприяє розвитку демократичних відносин у колективі на засадах самореалізації, самодіяльності, самоорганізації та самодостатності особистості.

Метою діяльності учнівського самоврядування є виховання активної життєвої позиції та підготовка до участі в демократичному управлінні суспільством. Правова основа діяльності — Конституція України, Конвенція ООН про права дитини, закони України **«Про охорону дитинства»**, **«Про освіту»**, **«Про дитячі та молодіжні громадські організації»**.

Учніське самоврядування формує в учнів:

- відповідальність за доручену справу та колектив;
- принциповість, самостійність, ініціативність;
- готовність долати труднощі, ухвалювати правильні рішення;
- творче ставлення до діяльності.

Керівними органами є **президент, віце-президент** і сім міністрів. Засідання учнівської ради проводяться щомісяця за затвердженим планом. Основний принцип роботи: **«Самі вирішили — самі зробили — самі відповідаємо»**.

Мета й завдання учнівського самоврядування реалізуються через проведення конкурсів, проєктів, квестів, виставок, спортивних змагань, інтелектуальних ігор. Жоден захід у ліцеї не відбувається без активної участі лідерів учнівського самоврядування.

Гурткова робота у Ліцеї №209 «Сузір'я» у 2023/2024 навчальному році

Гурткова робота є невід'ємною частиною освітнього процесу ліцею та одним із найефективніших засобів розвитку творчо спрямованої, гармонійно розвиненої особистості. У 2023/2024 навчальному році в ліцеї працювали безкоштовні гуртки за різними напрямками:

- **військово-патріотичний напрям** — гурток «Джура», клуб «Прикордонник»;
- **естетичний напрям** — гурток «Декоративні фантазії», «Медійна грамотність»;
- **спортивний напрям** — хореографічна студія «Сузір'ячко», гурток «Чарівний вальс»;
- **інтелектуальний розвиток** — гурток «Робототехніка».

На базі закладу також діють:

- **Спортивно-оздоровчий клуб «БУСІ-ДО»;**

- **Дитяча спортивно-танцювальна школа «Фенікс»** (на платній основі).

Заняття в гуртках сприяють інтелектуальному, духовному, естетичному та фізичному розвитку здобувачів освіти, створюють умови для реалізації їхнього творчого потенціалу. Гуртківці беруть активну участь у шкільних і районних заходах, конкурсах, фестивалях, змаганнях і проектах.

Досягнення гуртківців Ліцею №209 «Сузір'я» у 2024/2025 навчальному році:

- участь у районному конкурсі хореографічного мистецтва «Танцювальний калейдоскоп» — **I місце** хореографічна студія «Сузір'ячко»;
- перемога у районному етапі гри «Сокіл» («Джура») — **II місце**;
- перемога у шкільному турнірі з шахів серед учнів 5–7 класів (гурток «Гамбіт») — **I–III місця**;
- призові місця у районному конкурсі «Моя Україна — єдина і вільна» (гурток «Декоративні фантазії»);
- участь та відзнаки в районних заходах до Дня захисників і захисниць України, Дня Соборності, Дня Гідності та Свободи, Дня Чорнобильської трагедії тощо;
- відзначення грамотами та подяками за активну участь у благодійних акціях і волонтерських проектах.

Підсумки участі учнів Ліцею №209 «Сузір'я» у конкурсах та змаганнях у 2023/2024 навчальному році

1. **Відкритий районний конкурс-виставка дитячої творчості «Я вірю в Україну і свій народ»** — нагороджено 6 учнів, серед яких:
 - 1 Грамота РУО за I місце,
 - 3 Грамоти за I місце (СЮТ-ЦНТТМ),
 - 2 Грамоти за II місце (СЮТ-ЦНТТМ).
2. **Відкритий районний конкурс-виставка дитячої творчості «ART-Гарбуз 2023»** — отримано 4 нагороди:
 - 1 Грамота РУО за III місце,
 - 3 Грамоти СЮТ-ЦНТТМ за II і III місця.
3. **Районний фестиваль-конкурс «Київський вальс»** — вихованці здобули почесне I місце, нагороджені Грамотою РУО.
4. **Конкурс юних картографів** — Диплом за почесне I місце.
5. **Районний етап VIII Кубку Київського міського голови з шахів «Кришталева тура»** — Диплом РУО за III місце.
6. **Чемпіонат Києва з шахів серед дівчат** — Диплом Департаменту молоді та спорту за I місце.
7. **Активна участь та відзначення грамотами й дипломами у районних заходах:**
 - Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура»),
 - Всеукраїнська військово-патріотична гра «Козацький гарт»,
 - Районні безпекові змагання дружин юних рятувальників-пожежних «Рятувальник 2024»,
 - Змагання з правил дорожнього руху «Пильнуй! Драйвуй! Рухайся!»,

- Районний конкурс читців творів Тараса Шевченка «Борітеся — поборете! Вам Бог допомагає!»,
- Всеукраїнські змагання «Пліч-опліч. Всеукраїнські шкільні ліги».

Уся діяльність, акції, виховні заходи, конкурси й зустрічі систематично висвітлюються на сайті ліцею та сторінці у Facebook. Новини оновлюються регулярно.

Висновки

Виховна робота у Ліцеї №209 «Сузір'я» протягом 2023/2024 навчального року проводилася на належному рівні. Разом із позитивними досягненнями є й окремі аспекти, що потребують подальшого вдосконалення. Це завдання для спільної роботи педагогів, учнів та їхніх батьків.

НАКАЗУЮ:

1. Вважати виховну роботу Ліцею №209 «Сузір'я» у 2023/2024 навчальному році такою, що перебуває на достатньому рівні.
2. **Заступнику директора з виховної роботи Маркуц Л.В.:**
 - 2.1. Розробити перспективний план виховної роботи на 2024/2025 навчальний рік — *до червня 2024 року*.
 - 2.2. Постійно координувати роботу класних керівників, педагога-організатора та практичного психолога.
 - 2.3. Надавати практичну допомогу учнівському самоврядуванню у плануванні роботи на 2024/2025 навчальний рік, враховуючи пропозиції учнів — *до червня 2024 року*.
 - 2.4. Продовжити роботу з організації участі класних колективів та окремих учнів у позакласних і позашкільних заходах.
 - 2.5. Розробити систему мотиваційних заходів для залучення учнів до спортивних і творчих конкурсів — *до серпня 2024 року*.
 - 2.6. Урізноманітнити методи впливу на учнів із девіантною поведінкою.
 - 2.7. Активізувати профілактичну роботу щодо правопорушень серед учнів.
 - 2.8. Здійснювати контроль за станом виховної роботи під час освітнього процесу та в позаурочний час, звертаючи особливу увагу на психологічний клімат у класах.
3. **Класним керівникам:**
 - 3.1. Спільно з практичним психологом здійснювати моніторинг учнівського середовища для своєчасного виявлення проблем і надання допомоги.
 - 3.2. Активніше залучати учнів до участі в загальношкільних і позашкільних заходах.
 - 3.3. Продовжити індивідуальну роботу з учнями та їх батьками.
 - 3.4. Посилити профілактичну роботу щодо недопущення проявів жорстокості та насильства серед учнів.
4. **Практичному психологу:**
 - 4.1. Продовжити психологічний супровід учасників освітнього процесу відповідно до листа МОН від 29.03.2022 № 1/3737-22.
 - 4.2. Консультувати педагогів з питань удосконалення форм і методів роботи з учнями, схильними до правопорушень.
 - 4.3. Проводити роботу з батьками з питань відповідального виконання ними своїх обов'язків.
 - 4.4. Продовжити індивідуальне консультування батьків учнів, схильних до правопорушень.
 - 4.5. Продовжити співпрацю з ювенальною превенцією Нацполіції, службами у справах дітей та іншими профілактичними органами.

5. **Педагогу-організатору:**

5.1. Продовжувати волонтерську діяльність і участь у благодійних акціях на підтримку ЗСУ — *постійно*.

5.2. Забезпечувати регулярне висвітлення роботи ліцею в засобах масової інформації, на сайті та у соцмережах — *постійно*.

5.3. Сприяти активному залученню всіх комісій до шкільного життя — *постійно*.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника директора з виховної роботи Маркуц Л.В.

Директор

Олена Ліфінцева